

ВЪРХОВНА КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА

София 1061, бул. „Витоша“ № 2, 02/9219770, 02/9812869, office_bogdanova@prb.bg

№ 12322/2014 г.
София, 30.01.2015 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КП-553-03-6
дата 13.01.2015 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

На изх. № КП-553-03-6/20.01.2015 г.

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Проект за Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс с рег. № 454-01-26/27.10.2014 г., внесен от г-н Лютви Местан и група народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

Вашата покана до главния прокурор за участие в заседанието на Комисията по правни въпроси на 21.01.2015 г. постъпи във ВКП в деня, предхождащ провеждането на заседанието. Поради това представяме писмено становище по горепосочения проект за Закон за допълнение на Наказателния кодекс, рег. № 454-01-26/27.10.2014 г.

Проектът предвижда да бъде развита следната допълнителна норма в Глава девета от Общата част на Наказателния кодекс: „Чл. 79, ал. 3. „Не се изключват по давност наказателното преследване и изпълнението на наказанието по отношение на престъпления по глава втора, раздел I, раздел II, раздел IV, раздел V; глава трета, раздел I, раздел II, раздел III; глава пета, раздел III; глава шеста, раздел I, раздел III; глава девета; глава десета; глава единадесета, раздел III, извършени по политически причини, от лица, свързани с комунистическия режим след 9 септември 1944 г., включително и тези, свързани с така наречения „възродителен процес“.

Прокуратурата на Република България не може да подкрепи предложеното в законопроекта нормативно разрешение със следните доводи:

1. Противоречието му с двата основни принципа за действие на наказателноправните норми по време: за всяко престъпление се прилага законът, който е бил в сила по време на извършването му (чл. 2 ал. 1 НК) и приложение на най-благоприятният за деца закон, ако до влизане на присъдата в сила последват различни закони (чл. 2 ал. 2 НК).

Разпоредбата на чл. 2 ал. 2 НК е в съответствие с чл. 14 ал. 3 от Закона за нормативните актове, съгласно която „не може да се придава обратна сила на разпоредби, които предвиждат санкции, освен ако те са по-леки от отменените“. Тя кореспондира и с чл. 15 ал. 1, изр. 2 от Международния пакт за гражданските и политическите права и чл. 7 т. 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Тези две норми са императивно приложими, като част от вътрешното право, по силата на чл. 5 ал. 4 от Конституцията.

Според наказателноправната теория и практика, по-благоприятен може да бъде закон, който засяга норма не само от особената, но и от общата част на наказателното право, създавайки по-благоприятно за деца положение, без да изменя състава или вида и размера на наказанието на дадено престъпление, а като променя в друга насока предпоставките или съдържанието на наказателната отговорност. Ако бъде приета предложената разпоредба на чл. 79 ал. 3 на Наказателния кодекс, тя би имала действие само занаяпред, защото ще се явява по-неблагоприятна от предходните материалноправни норми, уреждащи института на давността.

2. Заложена в законопроекта идея за своеобразно възстановяване на изтеклата давност би довела и до противоречие с основополагащия правен принцип *non bis in idem* в случаите, в които спрямо наказателноотговорни лица за извършени от тях престъпления е налице окончателно окончателно произнасяне (независимо от обстоятелството дали тези лица са осъдени, оправдани, или наказателното производство спрямо тях е било прекратено, включително и поради изтекла давност). Принципът „не два пъти за едно и също нещо“ е залегнал в чл. 4 § 1 от Протокол 7 ЕКЗПЧ; чл. 14 т. 7 МПГПП; чл. 50 от Хартата на основните права на ЕС и чл. 26 ал. 1 т. 6 НПК.

3. Допълнителен аргумент е, че възприетият от вносителите подход за очертаване на престъпните състави по глави и раздели по действащия НК не е съобразен с обстоятелството, че в обхвата на действието на предлаганата наказателна норма след 9 септември 1944 г. са били в сила Наказателен закон (в сила до 13.03.1951 г.) и Наказателен кодекс (в сила до 01.05.1968 г.). В тези два нормативни акта престъпленията, посочени в законопроекта, са имали съвсем различно структурно място по глави и

раздели от същите норми по сега действащия Наказателен кодекс. Следователно, при евентуално реализиране на законодателната идея, ще има разминаване между съставите на престъпленията, за които няма да съществува давност.

Благодаря Ви за представената на Прокуратурата на Република България възможност за становище по законопроекта и се надяваме, че то ще спомогне дебатите в Комисията по правни въпроси.

С УВАЖЕНИЕ,

ПЕНКА БОГДАНОВА
ЗАМЕСТИК НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
ПРИ ВКП

